

Eerste hulp bij een nieuwe baan

Het lerarentekort is groot. Betekent dit dat je als startende leraar meer kunt onderhandelen bij een nieuwe baan? Kelly Bolsenbroek, docent Engels in het mbo en lid van het bestuur van de sectorgroep MBO van CNV Onderwijs, zet de aandachtspunten op een rij.

KEN JE CAO

‘Het klinkt misschien logisch, maar het verbaast me nog steeds hoe weinig startende docenten weten van hun rechten en plichten. Dit merk ik bijvoorbeeld bij vrienden die aan hun eerste baan in het onderwijs beginnen. Zo was er eentje die parttime werkte, en ze had maar één vrije dag per week. Terwijl je als parttimer recht hebt op een vrije dag, én een vrije middag. Als je dat weet, kun je deze middag bij het

arbeidsvoorwaardengesprek meteen vaststellen en laten blokken. In de cao lees je hier meer over onder het kopje “inzet”.

WEET WAT JE WAARD BENT

‘Je hoort veel over het lerarentekort, maar dit verschilt erg per regio: in de Randstad liggen de banen voor het oprapen, maar in de kleinere plaatsen in de rest van het land kan het nog best lastig zijn om aan

Kelly Bolsenbroek (midden): 'Het verbaast me nog steeds hoe weinig startende docenten weten van hun rechten en plichten.'

werk te komen. Het ligt ook aan het vak dat je geeft: docenten geschiedenis zijn er in overvloed, terwijl er een tekort aan wiskundeleraren is. Als je bereid bent om af te reizen naar de Randstad, mag je dit best aankaarten in het arbeidsvoorwaardengesprek. Veel startende docenten doen dit niet, omdat ze blij zijn dat ze überhaupt een baan hebben. Zo ken ik iemand die een leuke betrekking kreeg bij een school die hem graag wilde hebben, maar hij moet hier wel een eind voor reizen. Ik vroeg hem of hij onderhandeld had over een reiskostenvergoeding. Ze wilden hem graag, daar mag best iets tegenover staan. Hij antwoordde van niet, omdat hij blij was dat hij iets had. Dat is wel zonde.'

VRAAG OM EEN ARBEIDSVOORWAARDENGESPREK

'Alle docenten die een nieuwe baan krijgen, hebben recht op een arbeidsvoorwaardengesprek. Dit wordt vaak niet automatisch door de werkgever aangeboden. Bij veel leraren valt hun contract op de mat, ze zetten hun handtekening, en dat was het. Terwijl zo'n arbeidsvoorwaardengesprek handig is om eventueel te onderhandelen en te vragen wat ze je kunnen bieden. Vraag dit gesprek dus zelf aan, als je werkgever dit niet aanbiedt.'

DURF TE ONDERHANDELEN

'Het onderwijs is niet direct een branche waarin veel onderhandeld wordt. Maar als je op een vacature solliciteert die ze moeilijk vervuld krijgen, kun je altijd een poging wagen. Je kunt bijvoorbeeld onderhandelen over de salarisschaal, tegemoetkoming in reiskosten, een laptop, en een werktelefoon, als je deze voor je functie nodig hebt. Wellicht is er meer mogelijk dan je van tevoren dacht, en niet geschoten is altijd mis. Ik heb nooit gehoord dat je hiermee een werkgever afschrikt.'

VRAAG NAAR DE STARTERSREGELING

'Het mbo is een aparte tak van het onderwijs. Je hebt lesgevende taken, maar er zijn ook taken buiten het lesgeven om. Zoals examencoördinatie, stagebegeleiding, veel bezoeken en praktijkgerichte onderwerpen. Lerarenopleidingen proberen hier steeds meer aandacht aan te geven, maar het blijft een andere wereld, die je binnengaat. Vraag je werkgever naar de startersregeling, die elke werkgever in het onderwijs moet hebben. Je krijgt bijvoorbeeld een coach toegevoegd, met wie je mag meelopen en bij wie je altijd terecht kunt met je vragen. Durf open te zijn over dat je het spannend vindt en weinig ervaring hebt. Ik denk dat door de waan van de dag een nieuwe docent snel vergeten wordt. Je moet jezelf dan wel hoorbaar maken. Ook in het primair en voortgezet onderwijs is er een startersregeling.' (zie kader)

WEET DAT JE RECHT HEBT OP VRIJE VERHUIDSDAGEN

'In de cao staat ook alles over je rechten bij een ver-

huizing naar de stad waar je een nieuwe baan hebt gevonden. Je kunt onderhandelen over de eerder genoemde reiskosten, maar waar je sowieso recht op hebt zijn vrije dagen om te verhuizen. Vaak hoort hier ook een vergoeding bij. Ik kan me voorstellen dat startende docenten niet snel en graag vrij nemen, omdat dit betekent dat je les niet doorgaat. Maar een verhuizing kan best ingrijpend zijn, die rechten heb je niet voor niets. Je moet naast je werk ook goed voor jezelf zorgen, dus voel je niet schuldig. Het is - bot gezegd - niet jouw probleem hoe de school die lessen opvult.'

VRAAG BIJ ONDUIDELIJKHEID OM HULP BIJ CNV

'Op de lerarenopleiding leer je heel veel over het vak, maar weinig over je rechten en plichten als startende docent. Ik heb geluk gehad dat CNV Onderwijs in het laatste jaar van mijn opleiding een voorlichting kwam geven. Dat was heel leerzaam, omdat ik al wat invalwerk deed. Je kunt zo'n voorlichting gratis aanvragen, en ook altijd bellen of chatten met de bond als je twijfels hebt over je contract of arbeidsvoorwaarden. De juridische afdeling is hierin gespecialiseerd. Durf om hulp te vragen, als je twijfelt. En durf vervolgens ook voor jezelf op te komen.' ■

Kijk op www.starteninhetonderwijs.nl en onderwijs.cnvconnectief.nl voor meer tips, salaristabellen en info over contracten.

Luxepositie?

In bepaalde regio's staan scholen misschien te springen om nieuwe leraren, Bolsenbroek heeft nog niet het idee dat leraren hierdoor automatisch een luxepositie hebben. 'Natuurlijk geeft het hier en daar wat meer ruimte om te onderhandelen. ik zou het er dan ook zeker op wagen.'

Startersregeling

In de nieuwe cao's zijn de volgende startersregelingen afgesproken:

mbo: In de eerste 24 maanden heb je recht op begeleiding. Afspraken daarover moeten worden vastgelegd, waarbij 6,25 procent van de normjaartaak beschikbaar is voor inwerkactiviteiten.

primair onderwijs: Als starter heb je recht op een coach op school. Iedereen die net in het onderwijs begint is een startende leraar, dus ook als zijinstromer heb je recht op een coach.

voortgezet onderwijs: Je hebt het eerste jaar recht op 20 procent lesreductie. Het tweede jaar heb je recht op 10 procent minder lessen.